

KGORO YA THUTO YA GAUTENG  
DITLHAHLOBO TŠA MAREMATLOU

SEPEDI LELEME LA GAE  
MAEMO A A PHAGAMEGO  
(Lephephe la Boraro)

NAKO: diiri tše 2½  
MEPUTSO: 120

**Possible Answers Supp 2007**

---

## KAROLO YA A

## POTŠIŠO 1

Mokgwa wa go lekola taodišo ya go ba le hlogo.

Kelo ya Tekolo [40]	Kgato ya 4 (level) 70 – 100%	Kgato ya 3 (level) 50 – 69%	Kgato ya 2 (level) 40 – 49%	Kgato ya 1 (level) 0 – 39%
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela bontši bja ditekolo
DITENG [15] <ul style="list-style-type: none"><li>Peakanyo: Matseno, mafelelo</li><li>Maitemogelo a go akanya le go bopa dikgopolole tše difsa ka go sekaseka taba.</li><li>Molaetša wa maleba.</li></ul>	14-15 Matseno a a gogago mahlo a mmadi, mafelelo a tliša bofelo bja kanego bjo bo kgotsofatšago ebile bo bulela le mabaka a mangwe a a kgonagalago. Molaetša wa maleba go ya ka hlogo. Dikgopolole tša go laetša mogopolo wo o butšwitsego.	9-13 Peakanyo ye e nago le bohlatsese, matseno le mafelelo tše di loketsego modiro. Tshekatsheko ya hlogo e laetša tše dingwe tša boikgopolelo. Go na le moo go felago go eba le ditaba tša go kgahliša. Bontši bja ditlamorago di tšweleditšwe.	6-8 Tše dingwe tša bohlatsese bja peakanyo di a tšwelela, matseno ao a se nago maatlakgogedi, mafelelo ao a fokolago. Maitekelo a boikgopolelo, eupša hlogo e sekasekilwe ka mokgwa wa bošaedi.	0-5 Ga go na bohlatsese bja peakanyo. Ga go na matseno le mafelelo. Ga go na boikgopolelo le boitemogelo bja tša bophelo ka kakaretšo. Dikgopolole tše di lego phaphi le hlogo ya taba. Hlogo e sekasekilwe ka bošaedi.
TLHAMEGO LE PEAKANYO: [10] <ul style="list-style-type: none"><li>Ditemana</li><li>Tšweletšo/kgodišo ya hlogo</li><li>Nyalelano ya ditemana</li><li>Lebelo la kanego</li><li>Tatelano ya ditiragalo</li></ul>	9-10 Ditemana tše di hlamilwego ka bokgoni. Tatelano ya ditiragalo tša tlhaologanyo. Lebelo le le lekanego le selaganya kanego ka moka. Ditiragalo di agwa go iša sehloweng.	8-7 Ditemana tše di lekanetsego, hlogo e sekasekilwe ka tatelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.	6-5 Maitekelo a ditemana, eupša go na le tlhaelelo ya nyalelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.	0-5 Ga go na ditemana. Ditemana ga di nyalelano go godiša hlogo. Go tloga go timetsa. Morero wa taodišo ga se o fihlelelw.

SETAELE LE POLELO [15] Rejistara, segalo, boitemogelo bja babadi, le mohola, tlotlontšu, tlhamo ya mafoko, mopeleto le maswaodikga.	14-15  Polelo ye e tlogago e le ya maemo a godimo ya tlotlontšu ya maleba, tšhomiso ya mafoko a a fapanego, tlhamego ya mafoko ya maleba, mopeleto le maswaodikga, tšhomiso ya polelo ye e nonnego ya maleba. Rejistara e šomošitšwe ka bokgoni. Bohlale bja tšhomiso ya segalo bo godimo ga taodišo.	9-13  Polelo ye e laolegago ya mafoko a a feleletšego. Bontši bja tlotlontšu, tlhamego ya mafoko ya maleba, diphoso tše mmalwa tša tšhomiso ya polelo. Bokgoni bjo bo itšego bja tšhomiso ya segalo. Morero wa taodišo o tšweleditšwe.	6-8  Maitekelo a tšhomiso ya mafoko, tlotlontšu ye e lekanego, mafoko a mantši ke a a lebanego. Diphoswana tša tšhomiso ya polelo, mopeleto le maswaodikga. Rejistara di šomišitšwe gabotse go ya ka mabaka, eupša go bile tlhaelelo ya bokgoni bja tšhomiso ya segalo. Morero wa taodišo o fihleletšwe gannyanne.	0-5  Go na le tlhaelelo ya tšhomiso ya mafoko ye e sa lebanego, mafoko a a sa felelagi ke a a hlakahlakanego. Go hloka tshedimošo ga tšhomiso ya go anega. Tlhamelelo ya tlotlontšu tlhamego ya mafoko ye e fokolago, diphoso tše ntši tša polelo, mopeleto le maswaodikga.
--	--	---	--	--

Mokgwa wa go lekola Taodišo ya go hloka hlogo.

Kelo ya Tekolo [40]	Kgato ya 4 70 – 100%	Kgato ya 3 50 – 69	Kgato ya 2 40 – 49%	Kgato ya 1 0 – 39%
Meputso ya go fa hlogo [2]	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo	2 Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelela bontši bja ditekolo
DITENG [15] <ul style="list-style-type: none"> <li>Peakanyo: Matseno, mafelelo</li> <li>Maitemogelo a go akanya le go bopa dikgopoloo tše difsa ka go sekaseka taba.</li> <li>Molaetša wa maleba.</li> </ul>	14-15  Matseno a a gogago mahlo a mmadi, mafelelo a tliša bofelo bja kanego bjo bo kgotsofatšago ebile bo bulela le mabaka a mangwe a a kgonagalago. Molaetša wa maleba go ya ka hlogo. Dikgopoloo tša go laetša mogopoloo wo o butšwitšego.	9-13  Peakanyo ye e nago le bohlatse, matseno le mafelelo tše di loketšego modiro. Tshekatsheko ya hlogo e laetša tše dingwe tša boikgopolelo. Go na le moo go felago go eba le ditaba tša go kgahliša. Bontši bja ditlamorago di tšweleditšwe.	6-8  Tše dingwe tša bohlatse bja peakanyo di a tšwelela, matseno ao a se nago maatlakgogedi, mafelelo ao a fokolago. Maitekelo a boikgopolelo, eupša hlogo e sekasekilwe ka mokgwa wa bošaedi.	0-5  Ga go na bohlatse bja peakanyo. Ga go na matseno le mafelelo. Ga go na boikgopolelo le boitemogelo bja tša bophelo ka kakaretšo. Dikgopoloo tše di lego phaphi le hlogo ya taba. Hlogo e sekasekilwe ka bošaedi.

TLHAMEGO LE PEAKANYO: [8]	7-8 Ditemana tše hlamilwego ka bokgoni. Tatelano ya ditiragalo tša tlhaologanyo. Lebelo le le lekanego le selaganya kanego ka moka. Ditiragalo di agwa go iša sehloweng.	5-6 Ditemana tše di lekanetšego, hlogo e sekasekilwe ka tatelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.	3-4 Maitekelo a ditemana, eupša go na le tlhaelelo ya nyalelano ya maleba. Mošito le lebelo ke tša maleba.	1-2 Ga go na ditemana. Ditemana ga di nyalelano go godiša hlogo. Go tloga go timetša. Morero wa taodišo ga se o fihlelewé.
SETAELE LE POLELO [15] Rejistara, segalo, boitemogelo bja batheeletši, le mohola, tlotlontšu, tlhamo ya mafoko, mopeleto le maswaodikga.	14-15 Polelo ye e tlogago e le ya maemo a godimo ya tlotlontšu ya maleba, tšhomis̄o ya mafoko a a fapanego, tlhamego ya mafoko ya maleba, mopeleto le maswaodikga, tšhomis̄o ya polelo ye e nonnego ya maleba. Rejistara e šomošitšwe ka bokgoni. Bohlale bja tšhomis̄o ya segalo bo godimo ga taodišo.	9-13 Polelo ye e laolegago ya mafoko a feleletšego. Bontši bja tlotlontšu, tlhamego ya mafoko ya maleba, diphošo tše mmalwa tša tšhomis̄o ya polelo. Bokgoni bjo bo itšego bja tšomis̄o ya segalo. Morero wa taodišo o tšweleditšwe.	6-8 Maitekelo a tšhomis̄o ya mafoko, tlotlontšu ye e lekanego, mafoko a mantši ke a a lebanego. Diphošwana tša tšhomis̄o ya polelo, mopeleto le maswaodikga. Rejistara di šomišitšwe gabotse go ya ka mabaka, eupša go bile tlhaelelo ya bokgoni bja tšhomis̄o ya segalo. Morero wa taodišo o fihleletšwe gannyane.	

## KAROLO YA B

## POTŠIŠO 2

## 2.1 LENGWALO LA SEMMUŠO [20]

SEBOPEGO	<p>1. <b>Atrese</b> ya mongwadi le letšatši di ngwalwe gabotse (Khoneng ya letsogo la go ja godingwana) Ga go šomišwe maswaodikga Letšatšikg wedi le ngwalwa ka mantšu: Mohlala: 14 Aprele 2004</p> <p>2. <b>Madume</b> go šomišwe Thobela/Morena. Go šomišwe maswaodikga. Madume a ngwalwa ka letsogong la nngele mothalading o tee ka fase ga atrese ya mongwalelw.</p> <p>3. <b>Mafelelo/Bofelo:</b> Go šomišwe tlhakakgolo ya mathomo, gomme bofelo bo laetše boikokobetšo, Mohlala: Wa lena. O šomiše leina la gago ka botlalo k.g.r. leina le sefane. Ga go šomišwe maswaodikga.</p>	<p>SEBOPEGO: Meputso: [5] (2)</p> <p>(1)</p> <p>(2)</p>
DITENG:	O se fapoge tabeng ye o swanetšego go ngwala ka yona. Diteng e be tše di kgahlišago Go laetšwe kwešišo ya hlogo yeo go ngwalwago ka yona. Morero wa lengwalo o fihlelelw.	DITENG: Meputso: [10]
SETAELE LE POLELO	<p>Temana ye nngwe le ye nngwe e hlaloše ditaba tša yona. Mafoko a be a a hlamilwego gabotse le tšhomiošo ya maleba ya maswaodikga. Mopeleto le tlotlontšu e be tša maleba. Segalo e be sa maleba. E se be ya matšhošetši, le ge e le ye bogale eupša e be ye e laetšago tlhompho.</p>	<p>SETAELE LE POLELO (2) (1) (1) (1)</p>
		Palomoka ya meputso [20]

## GOBA

## 2.2 LENGWALO LA SEGWERA [20]

<p><b>SEBOPEGO</b></p> <p><b>Atrese:</b> ya mongwadi le letšatši di ngwalwe gabotse (Khoneng ya letsogo la go ja godingwana), ga go šomišwe maswaodikga.</p> <p>Letšatšikgwedi le ngwalwa ka mantšu: Mohlala: 3 Matšhe 2004</p> <p><b>Madume:</b> Leina la mogwera fela / Sereto sa gagwe ga go šomišwe maswaodikga.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Madume a ngwalwa ka letsogong la nngele mothaladi o tee ka fase.</li> </ul> <p><b>Mafelelo/Bofelo:</b> Go šomišwe tlhakakgolo ya mathomo, gomme bofelo bja laetša segwera magareng ga mongwadi le mongwalelw.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• šomiša leina la gago wena mongwadi/Sereto sa gago o se šomiše maswaodikga.</li> </ul>	<p>Sebopego: Meputso: [4]</p>
<p><b>DITENG</b></p> <p>O se fapoge tabeng ye o swanetšego go ngwala ka yona.</p> <p>Diteng e be tše di kgahlišago.</p> <p>Go laetšwe kwešišo ya seo go ngwalwago ka sona.</p> <p>Morero wa lengwalo o fihlelw.</p>	<p>DITENG: [12]</p> <p>(3)</p> <p>(3)</p> <p>(3)</p> <p>(3)</p>
<p><b>SETAELE LE POLELO</b></p> <p>Temana ye nngwe le ye ngwe e hlahloše ditaba tša yona.</p> <p>Mafoko a be a a hlamilwego gabotse le tšhomio ya maleba ya maswaodikga</p> <p>Mopelelo le tloltontšu e be tša maleba</p> <p>Segalo e be sa maleba se laetše segwera/kwelobohloko/go amega/go hlohleletša/go nyama/go thaba kudu bjalo bjalo</p>	<p>Setaele le Polelo: [4]</p>
	Palomoka ya Meputso [20]

### POTŠIŠO 3

#### 3.1 MEMORANTAMO

MOKGWA WA TEKOLO	Kgato ya 4	Kgato ya 3	Kgato ya 2	Kgato ya 1
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo.	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelala ditekolo go felelala
	<b>6</b>	<b>4-5</b>	<b>2-3</b>	<b>1</b>
<b>A. SEBOPEGO [6]</b> Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšeego go ya ka mohuta wa sengwalwana.	Sebopego se se phethagetšeego sa sengwalwana. Botelele bjo bo lekanetšeego.	Sebopego se sebotse sa sengwalwa. Botelele bjo bo amogelegago.	Sebopego se se hlaotšwego sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago.	Ga go a latelwa sebopego sa sengwalwa. Sengwalwa se se telele kudu/se sekopana kudu.
	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>1</b>
<b>B. DITENG [4]</b> Momarello ya hlogo	Hlogo ye e hlalošitšwego ka botlalo le maleba. Bokgoni bja go tšweletša morero.	Hlogo ye e hlalošitšwego ka bophara. O tšweletša morero.	Hlogo ye e hlalošitšwego eupša o paletšwe ke go tšweletša morero. O bušeletša gantši. O dikologa seolo.	Hlogo ye e hlalošitšwego gannyane, moithuti ga se a atlega go tšweletša
	<b>10-8</b>	<b>6-7</b>	<b>3-5</b>	<b>1-2</b>
<b>C. SETAELE &amp; POLELO [10]</b> Rejistara, segalo, tlhamo ya mafoko, mopeleto maswaodikga, tšhomio ya polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di tlogago di lebane le sengwalwa. Nyalelano ya mehuta ya mafoko. Polelo ye e hlwekilego ya go hloka diphošo tša polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di laolegago. Mafoko a a feleletšeego ao bontši bja ona go šomišitšwego polelo ya maleba, maswaodikga le mopeleto. Go šomišitšwe mehuta ya mafoko gabotse.	Gannyane go hlaotšwe sebopego le segalo. Go ralala le mafoko ao a sa felelago. Diphošo tše mmalwa tša polelo, mopeleto le maswaodikga.	Sebopego le segalo tše di sego tša maleba. Tlhamo ya mafoko, mopeleto, polelo le maswaodikga tše di fokolago.
<b>PALOMOKA-[20]</b>				

## 3.2 PUKWANA YA LETŠATŠI KA LETŠATŠI

MOKGWA WA TEKOLO	Kgato ya 4	Kgato ya 3	Kgato ya 2	Kgato ya 1
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo.	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo	Moithuti o paletšwe ke go fihlelala ditekolo go felelala
	<b>6</b>	<b>4-5</b>	<b>2-3</b>	<b>1</b>
<b>A. SEBOPEGO [6]</b> Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwana.	Sebopego se se phethagetšego sa sengwalwana. Botelele bjo bo lekanetšego	Sebopego se sebotse sa sengwalwa. Botelele bjo bo amogelegago.	Sebopego se se hlaotšwego sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago	Ga go a latelwa sebopego sa sengwalwa. Sengwalwa se se telele kudu/se sekopana kudu.
	<b>4</b>	<b>3</b>	<b>2</b>	<b>1</b>
<b>B. DITENG [4]</b> Momarelo ya hlogo	Hlogo ye e hlalošitšwego ka botlalo le maleba. Bokgoni bja go tšweletša morero.	Hlogo ye e hlalošitšwego ka bophara. O tšweleditše morero.	Hlogo ye e hlalošitšwego eupša o paletšwe ke go tšweletša morero. O bušeletša gantši. O dikologa seolo.	Hlogo ye e hlalošitšwego gannyane, moithuti ga se a atlega go tšweletša
	<b>10-8</b>	<b>6-7</b>	<b>3-5</b>	<b>1-2</b>
<b>C. SETAELE &amp; POLELO [10]</b> Rejistara, segalo, tlhamo ya mafoko, mopeleto maswaodikga, tšhomiso ya polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di tlogago di lebane le sengwalwa. Nyalelano ya mehuta ya mafoko. Polelo ye e hlwekilego ya go hloka diphošo tša polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di laolegago. Mafoko a a feleletšego ao bontši bja ona go šomitšitšwego polelo ya maleba, maswaodikga le mopeleto. Go šomišitšwe mehuta ya mafoko gabotse.	Gannyane go hlaotšwe sebopego le segalo. Go ralala le mafoko ao a sa felelago. Diphošo tše mmalwa tša polelo, mopeleto le maswaodikga	Sebopego le segalo tše di sego tša maleba. Tlhamo ya mafoko, mopeleto, polelo le maswaodikga tše di fokolago.
<b>PALOMOKA=[20]</b>				

## 3.3 POLELO

MOKGWA WA TEKOLO	Kgato ya 4	Kgato ya 3	Kgato ya 2	Kgato ya 1
	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo <b>6</b>	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo <b>4-5</b>	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo <b>2-3</b>	Moithuti o paletšwe ke go fihlelala ditekolo go felelala <b>1</b>
<b>A. SEBOPEGO [6]</b> Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwana.	Sebopego se se phethagetšego sa sengwalwana. Botelele bjo bo lekanetšego <b>4</b>	Sebopego se sebotse sa sengwalwa. Botelele bjo bo amogelegago. <b>3</b>	Sebopego se se hlaotšwego sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago. <b>2</b>	Ga go a latelwa sebopego sa sengwalwa. Sengwalwa se se telele kudu/se sekopana kudu. <b>1</b>
<b>B. DITENG [4]</b> Momarello ya hlogo	Hlogo ye e hlalošitšwego ka botlalo le maleba. Bokgoni bja go tšweletša morero. <b>10-8</b>	Hlogo ye e hlalošitšwego ka bophara. O tšweleeditše morero. <b>6-7</b>	Hlogo ye e hlalošitšwego eupša o paletšwe ke go tšweletša morero. O bušeletša gantsi. O dikologa seolo. <b>3-5</b>	Hlogo ye e hlalošitšwego gannyanne, moithuti ga se a atlega go tšweletša morero. Diteng ga se tša maleba. <b>1-2</b>
<b>C. SETAELE &amp; POLELO [10]</b> Rejistara, segalo, tlhamo ya mafoko, mopeleto maswaodikga, tšhomiso ya polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di tlogago di lebane le sengwalwa. Nyalelano ya mehuta ya mafoko. Polelo ye e hlwekilego ya go hloka diphošo tša polelo..	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di laolegago. Mafoko a a feleletšego ao bontši bja ona go šomitsitšwego polelo ya maleba, maswaodikga le mopeleto. Go šomišitšwe mehuta ya mafoko gabotse.	Gannyane go hlaotšwe sebopego le segalo. Go ralala le mafoko ao a sa felelago. Diphošo tše mmalwa tša polelo, mopeleto le maswaodikga	Sebopego le segalo tše di sego tša maleba. Tlhamo ya mafoko, mopeleto, polelo le maswaodikga tše di fokolago.
<b>PALOMOKA-[20]</b>				

## POTŠIŠO 4

## 4.1 BOITSEBIŠI (CV)

DINTLHA TSA GO LEKOLA	TSWELETSO YA DINTLHA	MEPUTSO
A. <b>SEBOPEGO [1]</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Hlogo ye e tšweletšago</li> </ul>	[1]
B. <b>DINTLHA KAA GA MONG WA BOITSEBIŠI [6]</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Sefane le maina ka botlalo</li> <li>Atrese</li> <li>Letšatši la matswalo</li> <li>Nomoro / dinomoro tša mogala</li> <li>Tšweletšo ya boitemogelo bja maleba le potšišo</li> </ul>	[1] [1] [1] [1] [2]
C. <b>DITLHATSI [3]</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>Maina le difane tša ditlhatsi</li> <li>Atrese le dinomoro tša megala</li> <li>Kamano ya ditlhatsi le moitsebiši</li> </ul>	[1] [1] [1]
		PALOMOKA = [10]

## 4.2 PAMPIRITSEBIŠI

	Kgato ya 4	Kgato ya 3	Kgato ya 2	Kgato ya 1
<b>MOKGWA WA TEKOLO</b> [20 ÷ 2 = 10]	Moithuti o fihleletše ditekolo ka botlalo  6	Moithuti o fihleletše bontši bja ditekolo  4-5	Moithuti o fihleletše tše dingwe tša ditekolo  2-3	Moithuti o paletšwe ke go fihleletše ditekolo go felelela.  1
<b>A. SEBOPEGO [6]</b>  Sebopego sa maleba le botelele bjo bo lekanetšego go ya ka mohuta wa sengwalwana.	Sebopego se se phethagetšego sa sengwalwana. Botelele bjo bo sa lekanelago.  4	Sebopego se sebotse sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago.  3	Sebopego se se hlaotšwego sa sengwalwa. Botelele bjo bo sa lekanelago.  2	Ga se go latelwe sebopego sa sengwalwa. Sengwalwa ke se setelele kudu / se sekopana kudu.  1
<b>B. DITENG [4]</b>  Momarelo ya hlogo	Hlogo ye e hholositšwego ka botlalo le maleba. Bokgoni bja go tšweletša morero.	Hlogo ye e hhalositšwego ka bophara. O tšweleditše morero.	Hlogo ye e hhalositšwego eupa o paletšwe ke go tšweletša morero. O bušeletša gantši. O dikologa seolo.	Hlogo ye e hhalositšwego gannyane, moithuti ga se a atlega go tšweletša morero. Diteng ga se tša maleba.
	10-8	6-7	3-5	1-2
<b>C. SETAELE &amp; POLELO [10]</b>  Rejistara, segalo, tlhamo ya mafoko, mopeleto, maswaodikga, tšhomiso ya polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di tlogago di lebane sengwalwa. Nyalelano ya mehuta ya mafoko. Polelo ye e hlwekilego ya go hloka diphošo tša polelo.	Tlhamo ya mafoko le segalo tše di laolegago. Mafoko a a feletšego ao bontši bja ona go šomišitšwego polelo ya maleba, maswaodikga le mopeleto. Go šomišitšwe mehuta ya mafoko gabotse.	Gannyane go hlaotšwe sebopego le segalo. Go ralala le mafoko ao a sa felelago. Diphošo tše mmalwa tša polelo, mopeleto le maswaodikga.	Sebopego le segalo tše di sego tše di sego tša maleba. Tlhamo ya mafoko, polelo le maswaodikga tše di fokolago.

## 4.3 KARATA YA MEMO

DINTLHA TSA GO LEKOLA	TSWELETSO YA DINTLHA	MEPUTSO
A. <b>TLHAMO GOBA SEBOPEGO [2]</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• E be sa maleba</li> <li>• Peakanyo ya dintlha tše di filwego tša diteng di be tša tsela ye e amogelegago</li> </ul>	[2]
B. <b>DITENG [5]</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Leina/maina bamemi le bamemiwa</li> <li>• Maikemisetšo a memo</li> <li>• Maina a bengmodiro</li> <li>• Letšatši la go romela phetolo</li> </ul>	(1) (2) (1) (1)
C. <b>POLELO LE SETAELE [3]</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>• Polelo e be ya maatlakgogedi</li> <li>• Peakanyo ya mantšu ya go goga mmadi.</li> </ul>	[3]  PALOMOKA = [10]

## KAROLO YA C

**POTŠIŠO 5**

- 5.1.1 Nonwanetsholo. E kgala bohwirihwiri, botweša le lenyatšo le go se kgone go inaganelo gabotse. (2)
- 5.1.2 Tau e ile ya kgopela diphooftolo gore di ye go mo nyakela sehlare seo se ka mo fodišago ka gore e a babja; le gore yo a ka se hwetšago o tla mo fa karolo ya mmušo wa gagwe. (3)
- 5.1.3 Batho ba go ba le lenyatšo ba ka fiwa maemo a go nyaka maikarabelo le go šoma le sehlopha sa batho gore ba kwe gore go bohloko bjang go nyatšwa ge o eteletše batho pele.
- 5.1.4 Tau e be e swanetše go bitša phiri le phukubje e ba beye felo gotee e kgopele phiri gore e bušeletše mantšu ao e a boletšego, mo pele ga phukubje gore phukubje e kgone go iphetolela gore e tle e kgone go bona wa nnete le wa maaka.
- Boikgopolelo bja maleba bo tla abelwa moputso. (3)
- 5.1.5 Ba ka thušwa ka go lemošwa le go rutwa gore go dira dilo tša mohuta woo go kotsi go bona le ba malapa a bona ka ge ba ka gobala, ba bolawa goba go bolaiša ba bangwe.
- Kgopoloyeo e amogelegago e tla abelwa moputso. (3)
- 5.1.6 Phukubje e be e se gona ka ge e ile ya re a ka thabela gore Tau e hwe, diphooftolo di tle di kgone go phela ka boiketlo. (2)
- 5.1.7 Molato o tla fegwa tau ka ge e se na bohlatse mo ditabeng tšeо a di botšwago ke phukubje le gona e se na tokelo ya go bolaya phiri. Phukubje yona e ka otlwa ka kotlo e kgolwane ka ge e bile le tlhohleletšo polaong ye ka go bolela maaka.
- Boikgopolelo bja maleba bo tla abelwa meputso. (4)
- 5.1.8 Mahlale a ja mong – phiri e bolailwe mola e be e nyaka go bolaiša phukubje ka tau; goba go e tsenya mathateng bjalo madimabe a wetše yona. (3)
- 5.1.9 Matseno: Keleketla! Kgalekgale ka ngwaga wa mpo le tšhikidi. (3)
- Baanegwa: - tau  
- phiri  
- phukubje  
- mmułta (tše tharo fela) (3)
  - Mahlale a ja mong (1)

## 5.2 Mohlare wa Mokadiathola

Mo nonwaneng ye Makopo o kgala Bojato le bohodu goba go se latele ditaelo ge o lailwe bjalo ka:

- Mokadiathola o tšea leeto o laya basadi le bana gore ba se kgwathe dikenya tša gagwe.
- Basadi ba šitwa ke go itshwara ba fula dikenya ka go di utswa ba ja le bana.
- Lapa la Mokadiathola le rapalala ka moka.
- Mogogonope wa gagwe o mo hlabela mokgoši.
- Mokadiathola o ba tswapinya ka sehlare gomme ba a phafoga.
- Ke ka lebaka la bojato bja gagwe le bohodu bja basadi ba gagwe ge ditaba di eme ka lehlakore leo. (15)

## Go lebala ga Tonki

- Nonwaneng ye Makopo o kgala botlaela le go se kwe ge o botšwa taba bjalo ka tonki.
- Tau o bitša pitšo ya maphoofolo ka moka go tlo di thea maina.
- Diphooftolo ka moka di kwana le kakanyo ya tau.
- Tau e fa diphooftolo ka moka maina.
- Diphooftolo di tšama di kgantšhetšana ka botse bja maina a tšona tonki yona e šetše e lebetše la yona.
- Morago ga matšatšinyana tau e bitša diphooftolo gape; e di tsebiša gore e tlile go di botšiša maina a tšona ka e tee ka e tee.
- Diphooftolo tša mo fetola di bolela maina a tšona ge di botšišwa.
- Tau ge a fihla go tonki ya šitwa ke go elelwa la yona gomme tau ya befelwa ya goga tonki ka ditsebe gabohloko ka lebaka la go se kwe le botlatla bja yona. (15)

[30]

**POTŠIŠO 6**

## 6.1

- 6.1.1 Mpapaletšeng. Yeo e ka nyalelanago le diteng e ka ba Madimabe ga a hlapše.

- Karabo ya go kwala e tla abelwa meputso. (2)
- 6.1.2 Phošo ya MmaSerwadi ya mathomo ke ya go reka ditonki a kwele ka mabarebare a gore di tla mo tswalela dimeila a se na bonnete ka taba yeo. (2)
- Phošo ye nngwe ya MmaSerwadi ke ya go fa Sefala ditonki, a sa mo tsebe, le go dumela gore a sepele natšo a sešo a hwetša dinku. (2)
  - Phošo ye nngwe ke ya gore ge a boela ga Feus a dumela ge ba mo fa ditonki gape mola a be a sa di nyake. (2)
- 6.1.3 MmaSerwadi o be a swanetše gore a boela go Feus a fiwe seripa sa tšhelete yeo a rekilego ditonki ka yona. (2)
- Sefala o be a tla laelwa go tliša dinku pele a ka fiwa ditonki. (2)
  - O be a tla eletšwa go gana ditonki tše o upše a fiwe mohuta wo mongwe wa leruo goba a bušetšwe tšhelete ya gagwe ka moka. (2)
  - Kgopol / dikarabo tše o amogelelegago di tla abelwa meputso.
- 6.1.4 Sefala o be a na le boradia e le lehodu a se na selo ka fao o be a ka se be le tšhelete yeo ka gore nkabe a mo file ntle le go hlwa a bolela gore a ka se palelwe ke tšhelete ya pese. (2)
- 6.1.5 MmaSerwadi o ya polaseng ya Feus o reka ditonki ka nepo ya gore di tla mo tswalela dimeila eupša di tswala ditonki gape.
- Ge a boeleta polaseng o hwetša Feus a rwalelwa bookelong ka go ragwa ke kgomo ka gona ga a hwetše thušo o boela gae; ge a tlile go boeleta o hwetša a hlokofetše o fiwa ditonki gape. (3)
  - Sefala le yena o a mo radia, o mo fa nku e tee bakeng sa tše tharo; ge a ya go Sefala o tshepiša go mo lokišetša eupša ga a ye go MmaSerwadi. Ge MmaSerwadi a boeleta o hwetša a swerwe, o lobile. (3)
- 6.1.6 MmaSerwadi o be a ka bitša banna ba motse wa gabu go mo thuša goba go mo eletša gore a mo swariše gore a tle a kgone go mo lefa.
- Boikgopolelo bja maleba bo tla abelwa meputso. (3)
- 6.1.7 Sefala ke monna wa maaka wa go kgona go pheleya motho, gape o a utswa, e bile ke motho wa go se phethagatše ditshepišo tša gagwe. (3)
- 6.1.8 Sefala o ile a swarwa ke maphodisa go thwe o utswitše dikgomo tša maburu. (2)
- 6.2 Balekwa ba tla abelwa meputso ge ba kgonne go ntšha dintlha ka moka le ka tatelano ya tšona bj.k:
- Marula o phela mafelong a ditokofela, o gahlana le Pekwa.

- Marula le Pekwa ba tshepišana go fegeletšana; ka tšatši le go fegeletšwa Marula Pekwa ga a gome o lala a robetše rumung ya Marula.
- Pekwa o hudugela polaseng ya Malekopo o dula le Marula.
- Marula ga a sa romela ka tshwanelo, Pekwa o laola tšhelete ya gagwe – diaparo tša bana ba Marula le dilwana tše dingwe di rekwa ke yena.
- O dira ditokofela ka tšhelete ya Marula, a se e buše ka morago ga Setokofela.
- Malekopo o botša Marula gore ga a sa nyaka go bona Pekwa mo polaseng ya gagwe – eupša ga a boele mo a tšwago.
- Malekopo o raka Marula – Marula o lahlegelwa ke mošomo; ka lebaka la Pekwa.
- Pekwa o hwetša rumu o dula le Marula lokheišeneng la Mokhudutlou.
- Pekwa o fetogela Marula, o fetoga seepamokoti sa gagwe o mo rekišetša bjala.
- Marula o hlagaletšwe; batho ba botšiša Pekwa gore ke mang yo wa go apara mankgeretla. Pekwa a lewa ke dihlong a ya go rekela Marula sutu gomme a mo laya gore a e apare fela ge go na le diphathi.

[30]